

НАРОДНА ДУМКА

Стаття 5 Конституції України: Єдиним джерелом влади в Україні є народ

Аналітично-інформаційна газета

№ 29 (54)

8 грудня 2017 року

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Непрості перетворення, якими можна пишатися

День місцевого самоврядування, який в Україні відзначався 7 грудня, нинішнього року чи не вперше став вагомим святом для всіх громад України. Реформа децентралізації — спірна і дуже часто незрозуміла людям — стала давати свої результати. Місцева влада отримала всі стимули заробляти гроші, використовувати їх на потреби громад та людей. І стало зрозуміло, що воно так само було варто! Реформи необхідні.

Поступово люди стають господарями у своїх містах, селищах та селах. Перетворення відбуваються на очах. Це те, чого так довго чекали люди, і чого так хотіли. Завдяки цим змінам за три роки місцеві бюджети зрос-

ли на 78 млрд грн: з 68,6 млрд в 2014 до 146,6 млрд грн в 2016 році. Частка місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України постійно зростає і на кінець 2017 року наближається до 50% (у 2015 році — 45,6%). Це не просто

цифри. Завдяки цьому на вулицях багатьох сіл та селищ, та й міст з'явився асфальт та освітлення, у школах перекирили дахи та зробили туалети.

Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад» дав змогу почати формувати спроможний базовий рівень місцевого самоврядування. На початок 2017 року було створено вже 366 об'єднаних територіальних громад (ОТГ), які уряд визнав спроможними. До складу цих ОТГ увійшли близько 1800 колишніх місцевих рад. 30 квітня та 29 жовтня 2017 року перші вибори пройшли ще у 248 ОТГ. 24 грудня 2017 року обирали своїх місцевих лідерів ще у 51 об'єднаній громаді. Зараз 5,7 млн людей проживають в ОТГ. Такі темпи міжмуніципальної консолідації міжнародні експерти називають дуже високими. Закон також запровадив інститут старост в ОТГ, які представляють інтереси сільських мешканців в раді громади. Сьогодні обрано вже більше 600 старост, ще більше 1,7 тисяч осіб виконують обов'язки старост.

В наступному році уряд інвестуватиме 12,9 млрд грн на розвиток регіонів. Це додатковий ресурс на нові дороги, нові школи та дитсадочки, нові лікарні та інші соціально-економічні потреби регіонів. Таким чином, формується нова економіка країни. І хоча проблем багато, хоч греблю гати, ще й велика потреба у тому, аби вчитися правильно розподіляти кошти місцевих бюджетів, та з'явилася надія, що ми здолаємо усі труднощі, і країна розвиватиметься і стане самоспроможною.

— Катерина Максимівна, що для вас особисто означає День місцевого самоврядування?

— Це не просто свято життя, в основі якого — самоврядне суспільство, а своєрідний підсумок роботи. Мабуть, тому й визначено свято в грудні, щоб проаналізувати вчорашнє, окреслити майбутнє і з нового аркуша розпочати нове життя громад.

— Чим живе сьогодні ваша рада?

— Депутатський корпус Великомихайлівської районної ради складається з 34 депутатів, об'єднаних у 7 фракцій. Незважаючи на різні політичні вподобання й розбіжності, усвідомлюючи персональну відповідальність перед виборцями, депутати об'єдналися заради вирішення найважливіших проблемних питань сільських громад району. А це — капітальні ремонти шкіл та сільських будинків культури, реконструкція водогонів, встановлення камер відеоспостереження, освітлення вулиць, будівництво й поточний ремонт доріг, придбання шкільних автобусів та обладнання, благоустрій територій, надання матеріальної допомоги малозабезпеченим і ще десятки гарних справ. У цьому році провели огляд — конкурс «Краща громада району — 2017». Переможці нагороджені цінними подарунками на День місцевого самоврядування.

Хочеться відзначити діяльність постійних комісій районної ради. Також активно діє рада громад. Зроблено немало, але попереду ще більше, бо життя — це постійний рух уперед.

— У чому, на вашу думку, сила громади?

— У вірі, бо без неї нема руху вперед.

У єдності, у ній — сила.

У волі, бо лише вільним належить майбутнє.

Але найбільше — у людях, які прагнуть і роблять.

Юліана БОГДАНОВИЧ

Сила громад у людях, які прагнуть змін і роблять їх

На фото: Катерина ЛАПТІЄНКО,
голова Великомихайлівської райради

В Одеському театрі музичної комедії зібралися представники місцевого самоврядування зі всієї області. Непростий рік, проведений в нових економічних умовах, дав свої наслідки, які варто обговорювати. Однією із перших створених на Одещині громад була Великомихайлівська ОТГ. Голова Великомихайлівської районної ради Катерина ЛАПТІЄНКО підбиває підсумки її роботи.

Політик, який робить реальні справи: без реклами та піару

Почну з головного: мій співбесідник, народний депутат України від ПП «Народний фронт» Павло УНГУРЯН зовсім неочікувано вразив мене. Фактично — майже не публічний, абсолютно змістовно, логічно, красномовно та професійно розповів про те, чим він займається, як мінімум, останніх 10 років — на користь Одещини та України. І це я вам скажу, шановні читачі, не косою або вилами махати, чи то босоніж ходити у Верховній Раді. Тож, як то кажуть, не перегортайте сторінку, читайте про те, що говорить, робить і про що думає Павло Якимович — його пряма мова.

На Одещині повинен панувати етнонаціональний мир

— Павло Якимович, що в вашій роботі найголовніше?

— На мій особистий погляд, можна застосовувати різну кваліфікацію політиків, але я точно знаю, що є управлінці, які сфокусовані на реальних справах, і є управлінці, які сфокусовані на зовнішніх інформаційних технологіях. Хоча інколи зовнішні інформаційні забезпечення не відповідає реальним справам. Я ж відношу себе до категорії тих, хто намагається робити реальні справи, і, можливо, не вчиняє галас на кожному перехресті про їх велич, а просто робить все послідовно і спокійно. Дякуючи Богові ми уже певну кількість років спокійно і системно робимо те, що дозволяє одеському регіону утримуватися від сповзання в небезпечні прірви, зокрема, етнокультурні і пов'язаними з цим національно-безпекою, інфраструктурними та економічними аспектами. Одеський регіон дуже важливий з точки зору національної безпеки і оборони країни, напевне, сьогодні це один з найвразливіших регіонів, тому, що він оточений з кількох сторін точками небезпеки.

І тому для нас є принципово важливим етнонаціональний мир і збалансований розвиток регіону, який досягається за рахунок постійної комунікації різних етнічних груп з обласним центром та з усією Україною. Адже ми маємо всю південну частину регіону фактично пов'язаною з Україною лише двома дорогами: одна проходить через територію республіки Молдова, а інша проходить фактично через море, точніше — морський канал, який поєднує Дністровський лиман і Чорне море, от і все.

Південному регіону Одещини — особливу увагу

— Певно це до чогось зобов'язує?

— З огляду на це нам потрібно приділяти особливу увагу південному регіону Одещини, тому що там зосереджені великі можливості, які здатні потенційно перетворити саме цей регіон в економічно дуже привабливу територію. Це Дунай і все, що пов'язано з ним: інфраструктура, порт, суднобудівництво, екологія, рибний промисел, історія, культура, Білгород-Дністровська фортеця, безліч всього цікавого. Це територія великих лиманів, починаючи від Ялпуга, включаючи Катлабуг, Китай, Сасик, група Тузловських лиманів, Будацький лиман з унікальними курортно-реабілітаційними можливостями, і, звичайно, Дністровський лиман. Отже, якщо взяти тільки ці два пласти, культурний і екологічний, то південь області є надзвичайно важливим. Тому ми останні роки 10 років спокійно, в режимі поступової державної політики, цим займаємося.

Про дорогу через Паланку

— Що саме було зроблено?

— Наприклад: в 2009-2010 роках було жорстко поставлене питання про передачу земельної ділянки в районі села Паланка під ділянку дороги М-15, яка проходить через територію республіки Молдова. Протягом 11 років, не зважаючи на ратифікацію і міжнародні договори про передачу частини земельної ділянки в районі населеного пункту Джурджулешти, частини узбережжя річки Дунай в республіці Молдова, взаємні Молдовою не було нічого зроблено щодо передачі нам цієї земельної ділянки в Паланці під дорожнім полотном, і через те виникли величезні проблеми і спекуляції.

Ми дотиснули своїми переконаннями ще 8-9 років тому органи сусідньої держави, аби вони ратифікували і передали кадастрові документи у власність держави Україна, і власником цієї землі є Державна служба автомобільних доріг України. Наразі мова йде про підтримку в належному технологічному стані проїзності цієї автомобільної дороги, тут ми знову зіштовхнулися з необхідністю партнерства з сусідньою державою. Змогли в найкоротші терміни погодити надання земельної ділянки для побудови об'їзної дороги. Завдяки чому уникли транспортного колапсу і роздування настроїв штучного відділення. Адже неможливість проїхати півмільйонній громаді, яка живе на півдні області, в обласний центр і в інші частини України, зрозуміло як було би використано.

— Це провокує ситуацію...

— Безумовно це провокує, тому ця ситуація біла вирішена, і тепер надається допомога в якнайшвидшому проведенні геолого-дорожніх робіт, та

робіт по укріпленню опор нового мосту, який буде функціонувати і мати свою сертифіковану якість і гарантію проїзності, я думаю, що десятки років.

— А за вашою інформацією, коли, орієнтовно, мають вестися в експлуатацію цей об'єкт?

— Я думаю, що з урахуванням надзвичайно складних гідрологічних процесів, які відбуваються в тому місті дельти Дністра, це може статися навесні 2018 року. Раніше не треба буде, 2-3 місяці нічого не вирішують, але ми не маємо права штучно пришвидшити такий серйозний проект. Зараз з Молдовою є домовленість, що і надалі можна використовувати цю дорогу, її не будуть руйнувати, вона завжди буде як додаткова.

— Вона в прекрасному, ідеальному стані...

— Так, зараз триває процес включення дороги М-15 в Чорноморську об'їзну дорогу, на жаль, деякі наші історично конкурентні сусіди завжди намагалися саме цей придунайський край виключити з інтеграційного процесу, як європейського, так і чорноморського, взагалі, з різних процесів. Та якщо потрібна кільцева дорога, то нехай вона йде на Кишинів, звідти на Одесу чи Миколаїв, через Любашівку, чи Дубоссари. Для чого і кому треба занизити цей статус, довести до зубожіння людей, підвищити якісь міграційні настрої, збільшити паспортизацію?

На сьогодні, дякуючи Богові, ми маємо досить достатнє гальмування таких тенденцій, сусідні держави зрозуміли, що у нас є значно більший воєнний, і так чи інакше, ми на одному березі. Тому цей час треба використати для включення Бессарабії в інфраструктурні процеси, туристичні маршрути, еколого-рекреаційні, медійні пласти. Нам потрібно залучити сюди міжнародні великі девелоперські структури, які нам допомогли би розробити щось цікаве від Білгород-Дністровського до Вілкового включно, щоб ми мали мультибрендовий, мультисекторальний та економічний проект саме там.

— А для початку хоча б якийсь унійний план про наміри, меморандум чи щось подібне...

— Ми зараз працюємо над цим.

— Отже ви не тримаєте ці думки лише в голові, а реалізуєте їх...

Що об'єднує

каліфорнійське та бессарабські вина

— Ми нещодавно відвідували американський штат Каліфорнію, і говорили з великим гравцем світового рівня. Цікаво, наприклад, що один з 58 округів цього штату — Напа — щорічно заробляє на винному туризмі декілька мільярдів доларів лише на тому, що до нього приїждять туристи, які знають, що каліфорнійське вино смачне. І вони залишають там гроші, їздять на якихось трамвайчиках, їдять в ресторанах, живуть в готелях, і це неймовірно. А у нас на Одещині є свої Шабо, Таїровські вина, «Шампань України», адже це ті місяці, на яких свого часу посилювалось колишнє німецьке поселення виноробів.

Наші лимани — це майже Мертве море

— Ви зачепили досить, можна сказати, романтичну тему: виноробство, винний та традиційний туризм. Та, все ж, повернемося до попередньої теми — рекреації.

— Якщо взяти, наприклад, Будацький лиман, то це наша рекреація, це майже Мертве море. А ще є Сергіївка, Курортне, Приморське, Вольне, все узбережжя Будацького лиману — це просто неймовірні можливості.

— Готові мінерали, бери і користуйся собі на здоров'я...

— Так, просто потрібно відрегулювати гідрологічний режим Будацького лиману, бо мінералізація утворюється за рахунок правильної подачі морської і прісної води, і в наслідок цього утворюються цілющі грязі. Канали, які пов'язують Будацький лиман з Чорним морем, занедбані, їх треба очистити, і це все велика робота, якою ми займаємося.

— А це ж у нас є багатотраждальні Тузловські лимани...

— Для мене Тузловський лиман та Нижньодністровський національний природний парк — це те, що в моєму серці, я один з перших, хто стояв біля витоків утворення об'єктів природно-заповідного фонду. Я тоді був ще зовсім молодим

На фото: Павло УНГУРЯН, народний депутат України від ПП «Народний фронт»

хлопцем активістом-екологом, потім працівником управління екології Одеської облдержадміністрації, пізніше в якості директора департаменту стратегічного планування міністерства екології України. Мій департамент займався стратегічними плануваннями на майбутнє, зокрема, це й Київський протокол, природно-заповідний фонд (ПЗФ — ред.), екологічна мережа і так далі. Ці два об'єкти ПЗФ були утворені за останні 10-15 років, раніше був тільки один Дунайсько-Дністерний заповідник, але він не в колі відповідальності міністерства екології.

— А як ви уявляєте перспективи цих лиманів, що найближчим часом зможуть побачити люди?

— Процес рухається поступово, популістично можна сказати, що завтра буде тисяча євро пенсія, зарплата — три тисячі євро кожному, ми вже все це проходили. Однак ми взяли і зробили неможливе: відвернули вмирання Куяльника, тоді з тодішнім губернатором Ігорем Палицею уперлись, підтягнули науку й фінанси, відновили канал, який пов'язує Чорне море з Куяльником. До речі, куяльницькі грязі живляться також за рахунок річок центральної частини та півночі області. Наприклад, Великий Куяльник, прісна вода звідти і морська вода з Чорного моря дають ці грязі. Разом ми вирішили це питання, але на це пішло два роки.

— Зате Одещина отримала позитивний результат...

— Так, лиман не пересихає, він працює. Далі, після Куяльника, прийшла черга займатися Тилигульським лиманом, де та ж історія: пересихання природних каналів, які пов'язували Тилигул з морем, що призвело до майже знищення лиману, як великого регіонального ландшафтного парку, який знаходиться на балансі Одеської обласної громади. Розпочалася реалізація великого інфраструктурного екологічного проекту завдяки коштам європейського союзу, які були туди залучені. Вже збудовано класний шлюзовий комплекс, за рахунок сучасних технологій створюється русло каналу довжиною майже три кілометри, облаштовуються місточки і переходи, відбувається облагородження всієї цієї території. Я думаю, що мине ще рік, і там буде неймовірна краса.

Паралельно розпочалося зміщення на південь до Будацького (Шаболатського) лиману, це теж грязі і рибний промисел, рекреація, екологія, бо сьогодні в Будацький лиман йдуть скиди, просто неочищені скиди зі всієї Затоки, Сергіївки, Біленького, і це просто жах якийсь.

Українська Бессарабія на Одещині

— Ви ув'язуєте свою роботу з планами розвитку в цьому відношенні з Одеською обласною радою?

— Безумовно, Одеська обласна рада і Одеська обласна державна адміністрація — це наші постійні надійні партнери. Схема взаємодії така: вони фінансують проектні роботи, ми знаходимо або державні, або європейські фінансування під цю роботу.

— Тобто ви даєте готовий проект інвесторам?

— Але їх треба ще в цьому переконати, пролобувати в гарному розумінні, тому я радий, що з головою ОДА Максимом Степановим та з головою обласної ради Анатолієм Урбанським у нас конструктивний і спокійний діалог. Єдина особливість полягає в тому, що ми не кричимо про це на кожному кроці, працюємо системно, глибоко в матеріалі.

Наступним я бачу те, що нам треба рухатися на південь — це Сасик, Катлабуг. До речі, Катлабуг унікальний лиман, тому що на його березі знаходиться десяток сіл. Існує план створення історико-культурного комплексу «Українська Бессарабія в Ізмаїльському районі», і нам потрібно закріпити українськість цієї території України.

— Мені імпонує, коли кажуть, перш за все, Україна, а потім Бессарабія Одещини, тобто українська Бессарабія...

— Акцент має бути, а те штучне, про що ми з вами почали розмову, треба людям роз'яснити. Ми зараз цим спокійно займаємося, нещодавно відбулася зустріч з міністром культури, зараз знаходимо кошти для того, щоб розпочати ці роботи. Але це вже, як кажуть, інша історія. Далі буде.

Владислав ОЗАРІНСЬКИЙ

Чего удалось достичь

— Ирина Владимировна, что вы выращиваете на этой земле, обрабатываете сами или сдаете в аренду?

— У нас нет права сдавать в аренду государственное имущество, мы не собственник, владелец Министерства образования Украины, а я как директор этим распоряжаюсь. Мы не можем сами обрабатывать землю, потому что техника у нас старая, последняя — 1990-го года выпуска, в наличии есть и 1986-го, а есть и такая, что Володя Шараров еще ездил на таких автобусах.

— Значит, вы с кем-то сотрудничаете?

— Да, у нас заключен договор о совместной обработке с базовым предприятием на территории села — ООО «Агрофирма «Днестровская», и мы довольны. У нас уже засеяно под озимые, в этом году доход составил почти 1 млн. грн. Мы заключили договор, условия которого интересны и нам, и агрофирме. Наш интерес состоит в том, что согласно условиям договора, наши дети и мастера производственного обучения вместе с учащимися могут выполнять определенные виды сельскохозяйственных работ.

— На этих же полях?

— Это одно большое поле, и наши учащиеся, проходя там производственное обучение, получают навыки вождения на тракторах ЮМЗ, МТЗ и стареньком автомобиле ГАЗ, нового пока ничего нет. Когда я только заступила на пост директора, в автотракторном парке три огромных бокса были разрушены. Но благодаря арцизскому «Агрострою» мы их отремонтировали на следующий год. Потом подошли к вопросу более основательно: заключили договора. Наши дети на нашей технике, а у нас 6 тракторов сейчас на ходу, оказывают населению и коммунальному предприятию услуги. То сельскому совету надо что-то вырыть, то детскому садику канализацию выкачать. И агрофирма тоже обращается, когда у них сломана какая-то техника.

— А сколько всего детей и преподавателей в лицее?

— На сегодняшний день в лицее 330 учащихся, из них 28 детей сирот и детей лишенных родительской опеки. У нас 38 человек педагогических работников. В это число входят преподаватели, мастера производственного обучения, воспитатели, а вообще, где-то 65-70 человек в зависимости от сезона, зимой, к примеру, работают кочевары.

— Откуда больше всего детей приезжают учиться?

— Мы охватываем весь юг Одесской области, всего 9 районов: Арцизский, Тарутинский, Татарбунарский, Саратский, Болградский, Килийский, Ренийский, Измаильский, Белгород-Днестровский. Даже есть из Одессы, из Южного один ребенок, с Винницкой и Николаевской областей.

— На сколько востребованы за последнее время ваши выпускники, какова их дальнейшая судьба?

— Дети, ставящие перед собой цель, поступают в высшие учебные заведения и колледжи. Таких около 20 человек при выпуске, в среднем, 130-140 человек. Значительная часть поступает в колледжи, а в основном — идут работать по профессии.

— Это хорошо, потому что там они нужны больше всего. А им находится работа, ведь нужно еще иметь практику?

— Работа находится, у нас есть договора на проходные практики. Они у нас учатся три года, и по окончании каждого курса должны закрепить это на практике и получить определенный разряд. К примеру, если это электромонтер, то они выпускаются квалифицированными рабочими — электромонтер третьего разряда. За время учебы они у нас получают среднее образование, плюс профессию и удостоверение водителя категории С1.

— А сколько у вас специальностей?

— Всего 8 специальностей: повар, официант, конторско-офисный работник, оператор компьютерного набора, электромонтер по ремонту и обслуживанию электрооборудования, водитель категории С1, тракторист-машинист категории А1, В1, А2, В2, слесарь по ремонту сельхозтехники и оборудования третьего разряда.

В кабинете украинского языка и литературы

Арцизский аграрный лицей: борьба за выживание и перспективу

Директор государственного учебного заведения «Арцизский профессиональный аграрный лицей» Ирина ГАВРИЛЕНКО назначена на эту должность в 2014 году. Начинала с рядового преподавателя, а сейчас на ней все заботы: от «А» до «Я». В этом учебном заведении, которое находится в селе Теплица, есть свое учебное хозяйство — земельный участок 267 га, за счет его оно и живет.

— Вы видите сейчас какую-то разницу в начале вашей работы и сейчас?

— Я родилась в Теплице, в лицее работаю с 1998 года. Сначала — 10 лет рядовым преподавателем зарубежной литературы, в 2008 году директор назначил меня завучем, потом методистом, далее полгода заместителем директора по производственной работе. Раньше, будучи преподавателем, в мои обязанности входило учить детей, воспитывать, была закреплена группа, классное руководство. Когда стала методистом, стала сильно вникать в методическую работу, контролировала открытые уроки и мероприятия.

Но пока разницы еще сильно не почувствовала. Когда я заняла эту должность, моей целью было получить возможность за заработанные нами деньги купить технику, чтобы привлечь детей. Не получилось, год закончился, и я думаю, что на следующий год уже точно купим. Но цены растут, и если тогда это была сумма в 200 тыс. грн., и у меня ее не было, то сейчас — уже за миллион гривен. Да и другие заботы есть. В этом году решили второй учебный корпус ремонтировать, это еще немецкая постройка: крыша течет, потолки валяются.

— Вы сейчас стараетесь сохранить здания и материально-техническую базу?

— Да, но все сразу мы сделать не можем. Все делаем своими силами, чтобы как-то сэкономить. Благодаря сотрудникам мы привели в порядок общежитие: накидали снаружи штукатурку «шубу», отремонтировали крышу, поменяли все окна на металлопластиковые, обустроили внутренние туалеты, душевые комнаты. Депутат Одесского областного совета Игнат Васильевич Братин в 2015 году сделал нам подарок на 75-летие лицея. Он подарил нам 10 кроватей с ортопедическими матрасами и тумбочки прикроватные. Своими силами отремонтировали второе крыло в общежитии, там 8 комнат.

Планы на ближайшее будущее

— Значит амбициозные планы еще впереди, а пока вы просто держитесь на плаву...

— Конечно, сейчас мы работаем над лицензированием новых профессий, потому что должны идти в ногу со временем. Я приготовила приказ на лицензирование по 16 новым направлениям. Будем догружать наших преподавателей и привлекать новые кадры.

— Вы раньше были рядовой преподаватель, а сейчас я вижу в вас администратора. Вам нравится эта работа?

— Да, мне нравится, но только вы об этом не пишете.

— Я вам этого не пообещаю...

— Когда меня назначили директором, я очень переживала, мне говорили: ты учитель, а тут нужен хозяйственник, здесь много финансовых вопросов. Но, слава Богу, все хорошо. Честно говоря, это благодаря моим мужу и отцу, уже покойным, я решила попробовать. Тогда отец мне сказал: «Не справишься — закончится срок и уйдешь».

— Вы распробовали?

— Я распробовала, и сейчас у меня много планов, и в 5 лет я не уложусь. Но меня беспокоит другое, сейчас такая ситуация непонятная, нет достаточного финансирования. В начале 2016 года нас даже не запланировали в бюджеты, в итоге по несколько месяцев были

На фото: Ирина ГАВРИЛЕНКО, директор государственного учебного заведения «Арцизский профессиональный аграрный лицей»

без зарплаты, было так, что на дворе февраль, а денег за электроэнергию еще за январь нет. РЭС звонит и говорит, что отключит, а это защищенные статьи. Мы заплатили им со своих денег за счет учебного хозяйства и услуг населению.

— Скажите, как вы себе представляете, что вы сможете сделать до 2020 года в нынешних условиях?

— Если ничего не изменится, в части купить что-то из новой техники, профессии лицензировать, то будет очень сложно. А еще поговаривают, что, вообще, нас могут закрыть. Ирония состоит в том, что тогда наши помещения в селе никому не будут нужны. Но я не верю в это, училище должно сохраниться, у нас хорошая база. Пока официально о закрытии не говорят, все зависит от нас. Я считаю, что мы сами должны бороться за свое выживание.

Даже гиря для спортзала домашняя

— Все преподаватели местные, или кто-то ездит на работу?

— Местные, есть преподаватели из Арциза, Павловки, Дилен. Люди добираются на работу, это финансово немного сложнее. Но дома нет работы, а у нас есть — работа бюджетная, предоставляющая социальный пакет.

— У вас есть энергия, блеск в глазах, планы. А у остальных преподавателей лицея тоже?

— Со многими беседую, спрашиваю, хочет ли здесь работать, ведь здесь надо дело делать, а не просто придти и сидеть. Вокруг преподавателя должны быть дети. Было время, когда у нас боялись детей, автопарк — пустой, лаборатория — пустая, а преподаватель сидит сам. У нас не было спортзала, а сейчас мы общими усилиями, построили спортивную площадку рядом с нами — спасибо местному жителю Тараненко за помощь. Теперь наши воспитанники и школьники имеют возможность заниматься спортом.

Но, ремонт спортзала, из-за недостаточного финансирования, сами мы не потянем, поэтому решили сделать спортивную комнату. Закупили два тренажера, беговую дорожку, три мата и шведскую стенку. Я сказала учителю физкультуры, что надо думать о покупке штанги для мальчиков, потому что они курят, ходят по барам, пиво пьют. Я даже из дома принесла гирю, она им неудобная, потому что квадратная.

— Вы принесли гирю?!

— Да, сама тянула через все село.

— Вот это руководитель! Вы знаете, что личность всегда играет роль в истории. Сейчас я вижу перед собой настоящую, сильную личность, и желаю вам быть такой дальше. Потому что нам нужны такие специалисты на каждом поприще, и, особенно, в образовании. Ваши студенты — это наше ближайшее будущее, и мы получим кадры, которых у нас сейчас нет...

— Самое интересное, что многие дети, попадая к нам, писать и читать не умеют. Но выходят они от нас специалистами, и пусть по химии порой у кого-то стоит единица, но по тракторам — он умница. В прошлом, 2016/2017 учебном году, мы заняли в конкурсе по профессиональному мастерству, профессия «Электромонтер», второе место в области. Наша девочка, если равнять по школьным меркам, то это 11-й класс, среди всех школ Одесской области заняла 1 место в конкурсе бизнес-планов. Она составила бизнес-план открытия своей парикмахерской.

— А вы можете сказать о своих выпускниках, что они реально классные специалисты?

— Да, могу. Они сразу придут на свое место, и будут работать — я в них уверена. И буду делать все для того, чтобы наш лицей процветал.

Федор ПАВЛОВСКИЙ

На фото: Олександр ОСТАПЕНКО,
депутат Одеської обласної ради

— Олександре Анатолійовичу, як відомо, аналогічну комісію ви очолювали в Одеській міській раді попереднього скликання...

— Так, для мене це не нове завдання, я розумію, про що йде мова. І це з точки зору процедури, а в державних установах, і в тому числі органах місцевого самоврядування, головне — це процедура. Саме регламент формує цю процедуру, і це дуже важлива річ.

— Зазвичай регламентні питання викликають дуже багато суперечок, і навіть саме через це можуть не розпочинати сесії...

— У порядку денному найближчої сесії є питання прийняття регламенту Одеської обласної ради. І я буду вносити свої пропозиції і рекомендації стосовно формування максимальної прозорості діяльності ради.

— Як звичайним людям розібратися у суті діяльності такої комісії?

— На жаль, сьогодні місцеве самоврядування характеризується тим, що не рідко навіть депутати, які повинні працювати у відповідності із законом про місцеві ради, не знають своїх обов'язків. Тому часто виходять по за їх межі, бувають такі випадки, коли депутатський корпус порушує навіть правила етики. Оскільки наше українське законодавство оберігає посадовців місцевого самоврядування, тобто дає певний статус, який треба підтримувати на високому рівні, то комісія займається розслідуванням діяльності депутатів, які порушили депутатську етику. В тому числі, якщо депутати не виконують свої обов'язки, якщо люди скаржаться на діяльність

Олександр ОСТАПЕНКО: «Ще рік-два, і люди будуть вимагати змін не від центральної влади, а саме на місцевому рівні»

Депутат Одеської обласної ради Олександр ОСТАПЕНКО увійшов до постійної комісії з питань регламенту, місцевого самоврядування, депутатської діяльності, етики та гласності. Які головні завдання він бачить перед собою — у інтерв'ю «Народній думці». Особливо цікава його думка стосовно формування місцевих бюджетів в умовах децентралізації.

того чи іншого народного обранця. Комісія може підняти питання винесення попереджень депутатам, їх відклик і т.д. Тобто, це важлива комісія, яка певним чином характеризує роботу всієї ради.

— Зараз у нас проходить децентралізація, дуже багато процесів трансформуються. На вашу думку, на скільки змінилась роль депутата? Ми пам'ятаємо, що раніше місцеві вибори взагалі не викликали інтерес у людей, ніхто навіть не знав, хто балотується...

— Це дійсно так, адже в нашій країні система самоврядування деградувала протягом 25 років. Вона майже нічого не значила в житті громади і громадян. Вважалося, що місцеві народні обранці взагалі не можуть впливати на стан речей у своїй громаді, в селищі чи місті. Саме тому це викликало зневажливе ставлення до депутатів, які мало що могли зробити. Хіба що вкрутити лампочку в під'їзді під час виборів. Зараз стан речей змінюється, насамперед завдяки реформам, які розпочав уряд Арсенія Яценюка, що стартували саме із фінансової децентралізації, яка спрямувала великі кошти в місцеві громади. Це дало як можливості, так і проблеми. Перша можливість — міські, районні, сільські ради дійсно розподіляють значні кошти і можуть вносити суттєвий внесок в розвиток своєї території, та відчутно впливати на життя людей. Місцеве самоврядування так і побудоване, це перша ланка, яка контактує з людьми, і найбільше впливає на їх сьогоднішнє. Тому вона і повинна бути децентралізація.

— Тенденція вже відчутна?

— Подивіться бюджет 2018 року, у якому держава збільшує субвенції бюджетам місцевого самовряду-

вання на 10%, а взагалі бюджети зростають на 21%. Та, на жаль, не рідко виникає проблема, коли наші місцеві ради не готові брати на себе відповідальність, і не готові приймати адекватні рішення стосовно розвитку своїх територій, які б відчутно покращували рівень життя. Статистика показує, що 75% місцевих громад кладуть надлишкові кошти в приватні фінансові установи і отримують дивіденди. Це при тому, що в кожному селищі, селі, місті є величезний перелік завдань, які вимагають невідкладних рішень та фінансування. І ці гроші треба витратити на розвиток громад саме сьогодні, а не просто класти їх на дивіденди, а потім розподіляти на щорічні премії. Тому і треба змінювати свідомість людей, в тому числі і місцевих депутатів, які повинні відчувати, що саме вони є перші за рівнем впливу на життя кожної людини, яка живе на території того чи іншого селища чи міста.

— Ми зараз зіштовхнулися з проблемою, коли люди намагаються взяти владу у свої руки, та іноді це призводить до якихось прикрих речей...

— Люди дуже довго були відлучені від управління своєю ж територією, вони втратили можливості і бажання керувати процесом змін. Пройде певний час, поки люди зрозуміють, що треба від депутатів вимагати витратити кошти на актуальні питання розвитку громади. Та я впевнений, що це станеться дуже швидко. Ще рік-два, і люди не будуть кричати, що Порошенко поганий чи Гройсман. Громадяни будуть звертатися до міських чи сільських голів, і з'ясувати, чому за наявності коштів не робиться те, чи інше. В цьому якраз і є ця потрібна для нас трансформація.

Олеся ОЗАРІНСЬКА

АКЦЕНТ

Увірвався в політику у папсі

Ілля Кива — феномен вітчизняної політики. Ще відносно недавно, коли він робив перші спроби увійти у велику політику, його ім'я було маловідомим. Зараз — воно не сходить зі шпальт газет та ефірів телеканалів. Шлях від бойового командира у зоні АТО до лідера політичної партії (Соціалістична партія України — СПУ — ред.) всеукраїнського масштабу він здолав усього за якихось три роки. Позаду — керівництво батальйоном «Полтавщина» (солдати, які служили під керівництвом комбата, і досі пригадують, що при Киві був справжній порядок), боротьба зі злочинністю на Донбасі на посаді заступника керівника обласного управління МВС, не менш ефективний бій із наркобізнесом, який повів Кива, будучи керівником профільного департаменту міністерства внутрішніх справ.

Ілля Володимирович обіцяє проїхатися бульдозером по олігархах та чиновниках, які займаються грабунком країни, перемогти корупцію, скасувати законодавчі акти, які на його думку, шкодять розвитку країни. За його словами, боротьба буде не простою і запеклою, враховуючи масштаб проблем. Та за його плечима є досвід перемог. А отже, він впевнений,

Ворог України, тремти — Кива наближається

Інколи в житті на твоєму шляху трапляються такі люди, яким не можливо відмовити в їх проханні. Саме так й сталося, коли до нас в редакцію прийшов чоловік, який попросив надрукувати статтю про одну, на його думку, дуже сильну особистість. І додав до цього, що якщо ми не погодимось цього зробити, то лише доведемо йому те, що у нас преса не має свободи, бо не хоче відображати різні, відмінні думки людей. Він, як кажуть, зачепив нас цим, і ми відповіли йому, що «нам не слабо». Тож друкуємо без купюр, авторську думку народу.

що разом із однодумцями таки вдасться вибороти державу, яка поважає старість і дає перспективу для молоді. Державу, яка чесно і справедливо розподіляє блага, забезпечуючи таким чином мир і спокій в суспільстві.

Кива розповідає, що його рідний дід Кива Пилип Денисович — герой Радянського Союзу. В родині у них існував своєрідний культ особистості — дід пішов на війну добровольцем, починав рядовим, а закінчив майором. Сім'ю виховував на ідеях соціальної справедливості, порядку, дисципліни, захисту людей похилого віку та дітей. Саме ці принципи маленькій Іллі сповідував ще змалку. Інша справа — як втілити ці цінності в життя. Його життєве кредо — захистити тих, хто потребує захисту.

Олігархи стануть початком боротьби

Після повернення із зони АТО Ілля Кива зрозумів, що якщо хочеш щось змінити в масштабах країни — треба йти в політику. Так, це часом брудна робота, але хтось мусить цим займатись. Починати планує з львочкіних, ахметових, фірташів, бо вважає, що вони протягом усього часу займалися пограбуванням, знищенням, використанням української землі і українського народу. Обов'язковий пункт його політичної платформи — повернення стратегічних об'єктів енергетичного комплексу під контроль держави. Саме держава повинна бути власником енергетичних підприємств, адже це — стержень країни. І він повинен належати державі і контролюватися народом. Тому енергетичний комплекс необхідно повернути під контроль держави.

Політик вважає, що ніхто не має права торгувати своєю країною, землею і енергетичним комплексом, бо це послаблює державу і забирає майбутнє у наших дітей. Адже наше завдання — передати дітям

рівно стільки, скільки ми отримали від своїх батьків. Той державний кордон, той енергетичний ресурс, які ми отримали, ми повинні їх повернути під контроль держави.

Ще колишній комбат впевнений в тому, що покарання у воєнний час — це фізичне знищення противника. І всі ті, хто сьогодні працює на послаблення обороноздатності і державності в Україні, для нього є противником, з ними він не буде шукати компромісу. Тому що в іншому випадку відбувається знищення майбутнього наших дітей. Тому сьогодні чим більше буде виявлено і знищено зрадників, корупціонерів, злодіїв, тим сильнішою стане держава.

Ілля Володимирович виходить з того, що громадянин, який приходить на держслужбу, дає клятву. Народний депутат, коли приходить на високий пост у законодавчій владі, дає клятву. Правоохоронець, який надягає погони, дає клятву — служити українському народові. Голова обласної державної адміністрації, який отримав відповідну посаду і отримує важелі правління і можливість впливу на долі сотень тисяч людей, теж дає клятву. А чому люди клянуться? Тому що є правило — за клятвотпорушення настає смерть. І якщо хтось з держслужбовців взяв на себе відповідальність і поклявся, але порушив свою клятву, то за це буде найстрашніше покарання.

Ось такий він, Ілля Кива — безкомпромисний та радикальний, і схоже, незрівнянно радикальніший за відомого політика із відомої партії. Та разом з цим — він люблячий батько двох дітей. Ймовірно, що саме любов до них і надихає цього неординарного чоловіка на рішучі кроки аби змінити країну. А ще він каже, що буде, не мало не багато, балотуватися в президенти. Додати більше нічого, ворог України, тремти — Кива наближається.

Сергій НАГІРНЯК